

ми мали більший вихід туші у 6-місячному віці на 1,21 – 2,8%, 12-місячному – на 0,70 – 2,57% і в 15-місячному віці – на 2,95 – 4,19 %, а забійний вихід – відповідно на 1,17 – 2,95; 0,92 – 2,64 і 3,19 – 4,62 %.

Вихід м'якоті на 1 кг кісток у 6-місячному віці у бугайців першої групи був 2,52, другої – 2,33; третьої – 2,17; четвертої – 2,07 і п'ятої 2,10, у 12-місячному віці – відповідно: 4,76; 4,21; 3,83; 3,72; 3,74 і в 15-місячному віці – відповідно: 4,72; 4,30; 3,79; 3,64 і 3,61. Результати досліджень показують, що з віком у тварин всіх групах відносна маса м'якоті збільшується, а кісток знижується.

УДК 636.082.

Г.Т.ШКУРИН, К.В.МІНЕНКО, В.Г.КЕБКО, П.Д.ШУСТ

ВМІСТ РАДІОЦЕЗІУ В М'ЯСІ І ПЕЧИНЦІ БУГАЙЦІВ РІЗНИХ ПОРІД М'ЯСНОЇ ХУДОБИ ПРИ ВИРОЩУВАННІ ЇХ В ЗОНІ РАДІОАКТИВНОГО ЗАБРУДНЕННЯ

Інститут м'ясного скотарства УААН

В результаті аварії на Чорнобильській АЕС найбільшого радіонуклідного забруднення зазнали поліські райони України, зокрема Київської, Житомирської, Рівненської, Волинської, Чернігівської та Сумської областей. Нині основним джерелом надходження радіонуклідів у організм людей є продукти харчування, зокрема м'ясо, молоко та продукти, виготовлені з них. Тому проблема одержання в цих районах продукції, яка за вмістом цезію-137 (¹³⁷Cs) відповідає діючим нормативам ДР-97 є першочерговим завданням при розробці заходів, спрямованих на ліквідацію наслідків Чорнобильської катастрофи.

Дослідженнями встановлено, що рівень виведення радіоцезію з організму великої рогатої худоби (% від надходження в організм з кормами) з молоком складає 8,3%, з м'ясом – 2,2%. При чому при заключній відгодівлі худоби на чистих кормах цей відсоток складає всього 0,5. Це і стало підставою для повного або часткового перепрофілювання в ряді господарств галузі молочного скотарства на м'ясне. Окрім цього галузь м'ясного скотарства потребує значно менших енергетичних, матеріальних і трудових ресурсів, а наявність великих площ природних пасовищ і сіножатей в зоні Полісся сприяє розвитку цієї галузі.

Враховуючи, що галузь м'ясного скотарства в Україні нова і всі вітчизняні породи м'ясної худоби створені недавно (1993-1998 р.р.) постало питання про вивчення економічної ефективності вирощування на м'ясо бугайців різних порід м'ясної худоби в зоні Полісся.

Дослід проведено в приватному підприємстві "Абердин" Рокитнівського району Рівненської області, яке знаходиться в III зоні радіоактивного забруднення. Вирощували на м'ясо бугайців 5 порід: української м'ясної, волинської, поліської, абердин-ангуської і симентальської.

Враховуючи необхідність одержання яловичини, яка б за вмістом ¹³⁷Cs відповідала допустимим рівням (200 Бк/кг), раціон худоби в заключний період відгодівлі, на протязі останніх 5 місяців контролювали за вмістом радіоце-

зію. До складу раціонів в цей період входило сіно тимофіївки (^{137}Cs – 172 Бк/кг), силос кукурудзи (40 Бк/кг) і концентровані корми (20 Бк/кг), а пізніше – зелена маса культурних пасовищ (80 Бк/кг), жита (32 Бк/кг) та концентрати. Окрім цього, бугайцям згодовували спеціально приготований вітамінно-мінеральний премікс. Сумарний вміст ^{137}Cs за добу в зимових раціонах становив 1550 Бк, в літніх – 1600 – 2000 Бк.

Контрольний забій бугайців був проведений на Київському птахокомбінаті при досягненні ними живої маси в середньому в групі не менше 500 кг. Забрудненість м'яса і печінки у піддослідних бугайців ($n=3$ з групи) визначали на приладі РУГ-91 "Адани" (таблиця).

Вміст ^{137}Cs в м'ясі і печінці бугайців різних порід м'ясної худоби (Бк/кг)

Порода	М'ясо		Печінка	
	в середньому	min – max	в середньому	min – max
Українська м'ясна	63,66	49 – 72	36,0	34 – 39
Волинська	65,00	62 – 65	33,0	25 – 44
Поліська	62,33	52 – 71	42,33	35 – 52
Симентальська	62,33	49 – 73	39,39	26 – 55
Абердин-ангуська	63,00	37 – 68	33,0	31 – 35

Матеріали таблиці свідчать, що вміст радіоцезію як в м'ясі, так і в печінці бугайців різних порід не має достовірної різниці і в 3-4 рази нижчий допустимого рівня.

Ветеринарною експертизою при забої бугайців не виявлено хвороб їх внутрішніх органів.

Отже, при вирощуванні на м'ясо бугайців різних порід на раціонах з вмістом радіоцезію 1500-2000 Бк вміст ^{137}Cs в м'ясі коливається в межах 49-73 Бк/кг, в печінці – 25-55 Бк/кг.

УДК 636.2.082.12

Г.Т.ШКУРИН¹, Р.О.СТОЯНОВ²

ГЕНЕТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПЛЕМІННИХ РЕСУРСІВ СИМЕНТАЛЬСЬКОЇ ПОРОДИ

¹Інститут м'ясного скотарства УААН

²Інститут розведення і генетики тварин УААН

Розведення симентальської породи в Україні було розпочате з кінця ХІХ сторіччя і вже на початку ХХ сторіччя були створені масиви племінних тварин у центральній, північній і східній зонах. Значному розповсюдженню сименталів сприяла їх конституційна міцність, здатність адаптуватися до різноманітних природних і господарських умов, а також наявність внутріпородних типів.

Добрі адаптаційні якості сименталів обумовили інтенсивне їх використання в програмах створення нових спеціалізованих порід, зокрема, української червоно-рябої молочної і української м'ясної. Це призвело до значного зменшення масиву чистопородних тварин, а основним напрямком селекційної